प्रजापतय इत्याह। प्राजापत्यो वा अश्वः। स्वयैवैनं देवतया समर्द्धयति" इति। अश्वस्य प्रजापत्यक्षिजन्यत्वेन प्राजापत्यत्वादश्वप्रजापत्योर्नमस्कारे कृते सति 'एनं' अश्वं, स्वकीयया एव 'देवतया', समृद्धं करोति॥

(३) तृतीयभागं व्याचष्टे। "नमोऽधिपतय इत्याह॥१॥ धर्म्मो वा अधिपतिः। धर्म्ममेवावरुन्धे" इति। धर्म्माभिमानी देव एवानुष्ठानस्य 'अधिपतिः', इति कृत्वा तन्नमस्कारेण 'धर्म्ममेव', प्राप्नोति॥

(४) चतुर्थभागं व्याचष्टे। "अधिपतिरस्यधिपतिं मा कुर्वधिपतिरहं प्रजानां भूयासमित्याह। अधिपतिमेवैनꣳ समानां करोति" इति। हे अश्व त्वं अनुष्ठानस्य 'अधिपतिरसि', अतो मां 'अधिपतिं', 'कुरु', त्वत् प्रसादात् 'अहं', 'प्रजानां', 'अधिपति भूयासं', एतत् पाठेन 'समानां', मध्ये यजमानं 'अधिपतिं', 'करोति'॥

(५) पञ्चमभागं व्याचष्टे। "मां धेहि मयि धेहीत्याह। आशिषमेवैतामाशास्ते" इति। 'मां', अस्मिन् कर्म्मणि स्थापय। 'मयि', चैतत् फलं वा हे अश्व स्थापय। अनेन मन्त्रभागपाठेन कर्म्मतत्फलसिद्धिरूपां 'आशिषमेव', प्रार्थयते॥

(६) नमो राज्ञ इत्यनुवाकस्य शेषे समाम्नातानां त्रयाणा मन्त्राणां विनियोगं दर्शयति। "उपाकृताय स्वाहेत्युपाकृते जुहोति। आलब्धाय स्वाहेति नियुक्ते जुहोति। ऊताय स्वाहेति ऊते जुहोति। एषां लोकानामभिजित्यै"॥२॥ इति।